

ወጪዎች

ሁለት አካላት በቪክቶሪያ ሲቪል አስተዳደር ልዩ ፍርድ ቤት (Victorian Civil and Administrative Tribunal) ላይ የሚቀርቡ ከሆነ የራሳቸውን ወጪ መሸፈን አለባቸው። ይሁን እንጂ በአንዳንድ መጠነኛ ሁኔታዎች አንዱ አካል የሁለቱን ወጪ እንዲከፍል ልዩ ፍርድ ቤት ያዛል።

መቸ ነው ለወጪ ትእዛዝ የሚሰጠው?

ልዩ ፍርድ ቤት ለወጪ ክፍያ ትእዛዝ የሚሰጠው አንደኛው አካል አግባብ የሌለው ጠባይ ካለውና ይህም ለሌላው አካል ገንዘብ ለማስወጣቱ ከታመነበት ብቻ ነው። ለምሳሌ፡ አንድ አካል፡

- > ባሳየው ጠባይ ምክንያት ከተጓተተ ወይም ተጨማሪ ወጪ ካሰወጣ
- > ያለ ብቁ ምክንያት ለልዩ ፍርድ ቤት ማመልከት (ለምሳሌ፡ ሌላውን አካል ለማጥቃት ብቻ)
- > ምንም እንኳን ለጠየቁት ማግኘት እንደሚችሉ እየታወቀ ነገር ግን ሌላው አካል ጉዳዩን ወደ ልዩ ፍርድ ቤት እንዲወስድ መገፋፋት (ለምሳሌ፡ ምንም እንኳን በማስያዣ ገንዘብ ላይ የተጠየቀ ነገር ባይኖርም ባለንብረት በማስያዣ መጠየቂያ ቅጽ (Bond Claim Form) ላይ አልፈርምም ማለት)
- > ከሌላው አካል ህጋዊ የሆነ መፍትሄ አቅርቦት እምቢ ማለትና በልዩ ፍርድ ቤት የታዘዘው መጠን ለመፍትሄ ከቀረበ መጠን ያነሰ መሆን (ከዚህ በታች እንደተገለጸው ለመፍትሄ አቅራቢና ለወጪ ልዩ መመሪያ ደንቦች አሉ)

በይፋ ስምምነት አቅርቦትና ወጪዎች

አንደኛው አካል መደበኛ ስምምነት ካቀረበ ታዲያ ሌላው አካል እምቢ ካለ ከሌላው አካል ወጪዎችን ለማግኘት አስችጋሪ ይሆናል። በልዩ ፍርድ ቤት ያለ ውጤት በስምምነት ከሚቀርበው ያነሰ ከሆነ ስለዚህ በይፋ ስምምነት ያቀረበው አካል ከዚያን ቀን ጀምሮ ወጪያቸው እንዲከፈል ለልዩ ፍርድ ቤት መጠየቅ ይችላል።

ለምሳሌ፡ ለጠየቁት ማካካሻ ክፍያ መፍትሄ የሚሆን \$1000 ዶላር በርስዎ ባለንብረት በኩል ከቀረበና እርስዎ እምቢ ካሉና ከዚያም ልዩ ፍርድ ቤት \$800 ዶላር ብቻ ካቀረቡ፤ ባለንብረቱ የሚያገኘው ክፍያ፤ በልዩ ፍርድ ቤት ችሎት ከታየበት ቀን አንስቶ ይሆናል።

በተከራይና አከራይ ክርክር ላይ መደበኛ የስምምነት አቅርቦት በጣም አልተለመደም። እነዚህን ደንቦች ተግባራዊ ለማድረግ፤ በይፋ የሚደረግ ስምምነት መሆን ያለበት፡

- > በጽሁፍ
- > ተቀባይነት ለመስጠት ቢያንስ 14 ቀናት መስጠት
- > ጥያቄው ስለ ገንዘብ ከሆነ የሚከፈለውን መጠን ግልጽ ማድረግ።

አንዱም ተቀባይነት ላገኘ ማንኛውም አቅርቦት በጽሁፍ መሆን አለበት። ከባለንብረቱ ለስምምነት መደበኛ ውል ከቀረበልምና በልዩ ፍርድ ቤት የተሻለ ውጤት ስለማግኘት ጉዳይ በጥንቃቄ ማየትና በችሎት ላይ መቅረብ ጊዜና ጥረት እንደሚጠይቅ ግምት ውስጥ ማስገባት ነው። ምክር ለማግኘት የተከራይ ማህበርን (Tenants Union) ማነጋገር።

እንደ ወጪዎች ምን መጠየቅ ይቻላል?

ይህ በልዩ ፍርድ ቤት ቀርበው ጉዳያቸውን ለማስማት ሲባል በአንደኛው አካል የተከፈሉትን ወጪዎች ሊያካትት ይችላል። ቀደም ሲል ከተጠየቁት ወጪዎች የሚካተት፡

- > ለልዩ ፍርድ ቤት ማመልከቻ ክፍያ (እንደ 'ተመላሽ ክፍያ' ይባላል)
- > ለመጓጓዣ ወጪ (ለምሳሌ፡ ለባቡር ትኬት፣ ለነጻጅ፣ ለመኪና ማቆሚያ ክፍያዎች)
- > በፍርድ ችሎት ላይ ላጠፉት ጊዜና ላጡት ገቢ
- > ማስረጃዎችን ለማስባስብ ክፍያዎች (ለምሳሌ፡ ፎቶግራፍ ለማንሳት የተከፈለ፣ ለፎቶ ኮፒ ማድረጊያ)
- > ለህግ የተከፈለ (ባለጉዳዩ በህግ ጠበቃ በኩል የሚቀርብ ከሆነ)

እንዴት ወጪዎች መጠየቅ ይቻላል?

ለወጪዎች ይገባኛል ብለው ካመኑበት፤ ባለንብረቱ ወይም የንብረት ተወልካዩ ወጪውን እንዲከፍል በልዩ ፍርድ ቤት በኩል ትእዛዝ እንዲሰጥ መጠየቅ አለብዎ። በፍርድ ችሎቱ ላይ ሲቀርቡ ላጠፉት የገንዘብ መጠን የሚያሳይ ማስረጃ ማቅረብ አለብዎ (ለምሳሌ፡ ያጡትን ደመወዝ የሚያሳይ ከቆጣሪዎ ደብዳቤ፣ የመኪና ማቆሚያ ደረሰኝ፣ የባቡር ትኬቶች ወዘተ.)። ባለንብረቱ የተወሰነ ገንዘብ መጠን እንዲከፍልዎ ልዩ ፍርድ ቤት ትእዛዝ መስጠት ሲችል ወይም ምን ያህል መክፈል እንዳለብዎ በዋና ጸሃፊ በኩል ይወሰናል።

በክፍያው ላይ እርስዎና ባለንብረቱ ከተሰማማችሁ ታዲያ ይህንን ስምምነት በጽሁፍ ህጋዊ ለማድረግ በልዩ ፍርድ ቤት ትእዛዝ እንዲሰጥ መጠየቅ አለብዎ።

በግልባጭ ገጽ ላይ የቀጠለ

fact sheet

ባለንብረቱ የኪሳራ ወጪዎችን ከጠየቀስ ምን ይደራጋል?

ባለንብረቱ የክፍያ ትእዛዝ በልዩ ፍርድ ቤት እንዲሰጥ ከጠየቀ ያቀረቡትን ወጪ ለመክፈል ሃላፊነት እንደሌለባቸው መከራከር ይችላሉ። እንዲሁም በባለንብረት የተጠየቀው መጠን ትክክል አይደለም ብለው ካመኑበት ለመከራከር ይችላሉ። ስለዚህ የሚከፍሉት ነገር ካለ ክፍያው በልዩ ፍርድ ቤት ይወሰናል ወይም ጉዳዩን ወደ ዋና መዝጋቢ በመላክ እንዲወሰን ያደርጋል። ጉዳዩ ወደ ዋና መዝጋቢ የሚላክ ከሆነ የባለንብረትን ጥያቄ ለመከራከር ምክር ለማግኘት የተከራይ ማህበርን ያነጋግሩ።

በበለጠ መረጃ ለማግኘት ለተከራይ ማህበር ምክር መስመር (Tenants Union Advice Line) በስልክ ☎ (03) 9416 2577 ማነጋገር።